

Docentenhandleiding Ondernemen

De module

In deze module verkennen leerlingen het thema Ondernemen aan de hand van opdrachten. Leerlingen leren wat er komt kijken bij het starten van een eigen bedrijf en krijgen hierdoor een realistisch beeld van de voor- en nadelen van ondernemen. Dit is het hoofddoel van de module.

Opbouw module

De module Ondernemen is opgebouwd uit vijf onderdelen:

- Animatie;
- Opdrachten Eigen Baas;
- Opdrachten Regels en risico's;
- Aan de slag;
- Woorden oefenen.

De introductie van het thema Ondernemen vindt klassikaal plaats aan de hand van een animatiefilmpje. Vervolgens worden online opdrachten aangeboden. Er zijn twee clusters opdrachten, met tweemaal zes opdrachten. De leerlingen kunnen deze opdrachten individueel maken of in tweetallen. De leerlingen kunnen hun antwoorden op de opdrachten zelf online controleren. Regelmatig bespreekt u de voortgang met de leerlingen. Via zogenaamde kennischecks wordt de verworven kennis online getoetst in de module. Ook hier kunnen de leerlingen hun antwoorden zelf online controleren. In het onderdeel Aan de slag oefenen leerlingen digitale informatievaardigheden en competenties op het gebied van mediawijsheid¹ die ze nodig hebben bij het zoeken naar informatie op de website van de Kamer van Koophandel en de Belastingdienst. In het onderdeel Woorden oefenen werken de leerlingen aan het uitbreiden van de woordenschat die hoort bij het thema Ondernemen.

Voor meer informatie over de achtergronden en aanpak van *Doe je digiding!* zie Algemene toelichting (doejedigiding.nl, bij Informatie docent).

¹ Voor een uitleg van deze begrippen verwijzen we naar de Algemene toelichting op de modules, zie: <https://doejedigiding.nl/algemene-toelichting/>.

Doelgroep

- Vmbo-leerlingen, vierde leerjaar, alle leerwegen (beroeps, kader, gemengd, theoretisch).
- Mbo-studenten, eerste leerjaar, alle niveaus (niveau 1, 2, 3, 4).

Duur

De gehele module duurt 90 minuten. Als docent staat het je vrij om opdrachten over te slaan en zo de module in te korten.

Benodigde materialen

1. Digibord of computer met internetverbinding, beamer en scherm.
2. Een lokaal met voldoende computers (desktops/laptops/tablets) met internetverbinding voor de leerlingen. Bij voorkeur één computer per leerling, anders één computer per tweetal.
3. Voldoende koptelefoons voor de leerlingen. Vraag de leerlingen vooraf hun eigen 'oortjes' mee te nemen.
4. Deze docentenhandleiding en het antwoordblad. In het antwoordblad vind je bij alle opdrachten de juiste/mogelijke antwoorden.

Vorbereiding

1. Lees de e-mail die je ontvangt nadat de school een overeenkomst heeft gesloten met Stichting Digisterker voor het gebruik van *Doe je digiding! Jongeren en de digitale overheid*. De inloggegevens van de leerlingen zitten als bijlage bij deze mail. In de mail lees je hoe je met deze gepseudonimiseerde inloggegevens moet omgaan. Lees de mail goed door en voer de aanwijzingen uit.
2. Bekijk de module online: <https://doejedigiding.nl/> en log in met de persoonlijke inloggegevens die je per mail hebt ontvangen. Als je met deze gegevens inlogt, kom je op het docentendeel van de lesomgeving terecht. Het docentendeel bevat naast de modules ook het onderdeel Informatie docent. Daar vind je o.a. de docentenhandleidingen en de antwoordbladen van de modules.
3. Neem de docentenhandleiding door en bepaal welke onderdelen je klassikaal wilt bespreken en welke opdrachten je eventueel wilt overslaan.
4. Download de antwoordbladen op je eigen laptop (desktop/tablet).

Leerdoelen module Ondernemen

Onderdeel 1: Eigen Baas

De leerling kan de voor- en nadelen benoemen van het hebben van een eigen bedrijf.

De leerling is in staat om online informatie op te zoeken op de website van de Belastingdienst, de Kamer van Koophandel en Ondernemersplein.

De leerling kan aangeven wat het belang is van marktonderzoek.

De leerling kan aangeven wat het belang is van een ondernemingsplan.

De leerling kan minstens twee verschillende voorbeelden geven van een verdienmodel.

De leerling kan aangeven vanaf welke leeftijd je je eigen bedrijf mag beginnen en vanaf welke leeftijd je financieel zelfstandig mag handelen.

De leerling kan in eigen woorden formuleren wat 'handlichting' betekent: dat een minderjarige bevoegdheden krijgt die normaal zijn voorbehouden aan een meerderjarige.

De leerling kan in eigen woorden uitleggen voor welke zaken je bij de Kamer van Koophandel terecht kan.

Onderdeel 2 (Regels en risico's)

De leerling kan aangeven welke onderdelen thuishoren in de administratie van een bedrijf.

De leerling aangeven wat het betekent om als ondernemer btw-plichtig te zijn.

De leerling kan het verschil tussen omzet, inkoopwaarde, nettowinst en brutowinst benoemen.

De leerling kan aan de hand van een voorbeeld de omzet en brutowinst van een onderneming berekenen.

De leerling kan de voor- en nadelen van dropshipping benoemen.

De leerling kent het verschil tussen een aansprakelijkheidsverzekering, rechtsbijstandverzekering, arbeidsongeschiktheidsverzekering en inboedelverzekering.

De leerling kan benoemen welke stappen je moet zetten om je bedrijf in te schrijven bij de Kamer van Koophandel.

De leerling kan uitzoeken hoeveel procent btw een ondernemer moet rekenen over zijn/haar diensten/producten.

Onderdeel woorden oefenen

De leerling kan begrippen die te maken hebben met het thema 'Ondernemen' in de juiste context plaatsen en in eigen woorden uitleggen wat ze betekenen.

Relatie met vakken

De module kan binnen het vmbo worden aangeboden bij maatschappijleer of economie. Ook mentoren kunnen de module inzetten. Binnen het mbo kan de module worden aangeboden bij het vak burgerschap of economie. Het zou kunnen dat thema's als ondernemerschap of berekenen van btw op de een of andere manier al zijn besproken. De module biedt dan een mogelijkheid om die leerstof te herhalen.

Aansluiting bij leerdoelen en eindtermen burgerschap vmbo en mbo

De leerdoelen van deze module sluiten voor het **vmbo** aan bij de zes algemene onderwijsdoelen uit de preambule van het examenprogramma voor alle vakken. Er liggen met name relaties met de algemene onderwijsdoelen voor leren uitvoeren, leren leren en leren communiceren. Voor het **mbo** ligt er een relatie met de dimensies die zijn geformuleerd voor het vak burgerschap (klik [hier](#) voor meer informatie), vooral met de economische dimensie.

Evaluatie

De kennischecks geven aan in hoeverre de individuele leerlingen de leerdoelen hebben bereikt. Je kunt de resultaten van de kennischecks online inzien. Hoe je dat kunt doen, kun je lezen in het document 'Praktische informatie lesomgeving Doe je digiding!' Zie hier: <https://doejedigiding.nl/praktische-informatie/>.

De module in stappen

Introductie

	Activiteit	Screenshot	Duur
1	<p>Als introductie op de module laat je de animatie Ondernemen zien via het digibord of via de computer met beamer. Daarna bespreek je het introductiefilmpje klassikaal aan de hand van de volgende drie vragen:</p> <p>Vraag 1: Wie wil er later een eigen bedrijf beginnen?</p> <p>Vraag 2: Wat voor bedrijf zou dit zijn?</p> <p>Vraag 3: Wat zijn de voor- en nadelen van een eigen bedrijf?</p> <p>De animatie eindigt met de uitroep: 'Ondernemen, is dat iets voor jou?' Deze vraag vormt de overgang naar de inhoud van de module.</p>	<p>Ondernemen</p> <p>Bekijken op YouTube</p>	10 minuten

Eigen baas

	Activiteit	Screenshot	Duur
2	<p>Geef je leerlingen de inloggegevens van <i>Doe je digiding!</i> zodat zij aan het werk kunnen.</p> <p>De leerlingen loggen in via: https://doejedigiding.nl/.</p> <p>Je legt de leerlingen uit hoe ze door de lessen moeten navigeren. Je benadrukt dat je pas verder mag gaan als je alle opdrachten hebt gedaan van de les waarmee je bezig bent. Zodra dit het geval is, druk je op de blauwe knop 'Volgende les' onderaan het scherm.</p> <p>De leerlingen loggen in en gaan via de inhoudsopgave van de module naar het onderdeel Ondernemen.</p> <p>De leerlingen bekijken de video die bij Eigen baas hoort. Ze doen dat individueel of in tweetallen. Ook maken ze de opdrachten 1 t/m 6.</p> <p>Je loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van digibord of computer met beamer.</p>		15 minuten
3	<p>Voordat de leerlingen de kennischeck gaan doen die hoort bij Eigen baas, bespreek je kort en klassikaal de opdrachten 1 t/m 6. Ga vooral in op opdrachten die problemen opleverden en vat de inhoud nog even kort samen. Behandel ook eventuele vragen van de leerlingen.</p> <p>Hierna gaan de leerlingen individueel of in tweetallen de kennischeck maken. Ze krijgen direct feedback op de gegeven antwoorden.</p> <p>Je kunt de resultaten van de kennischeck per leerling inzien. Hoe dit in zijn werk gaat, staat in het document Praktische informatie (zie doejedigiding.nl, bij Informatie docent).</p>		10 minuten

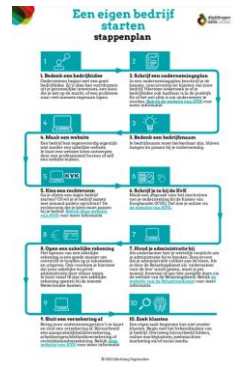
Regels en Risico's

	Activiteit	Screenshot	Duur
4	<p>De leerlingen bekijken - individueel of in tweetallen - de video's die horen bij onderdeel 2: 'Regels en risico's' en ze maken de opdrachten 1 t/m 6.</p> <p>Je loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van digibord of computer plus beamer.</p>		15 minuten
5	<p>Voordat de leerlingen de kennischek gaan maken die hoort bij 'Regels en risico's' bespreek je kort en klassikaal de opdrachten 1 t/m 6. Ga daarbij vooral in op de opdrachten die problemen opleverden en vat de inhoud nog even kort samen. Behandel ook eventuele vragen van de leerlingen.</p> <p>Hierna gaan de leerlingen - individueel of in tweetallen - de kennischek maken. Ze krijgen direct feedback op de gegeven antwoorden.</p>		10 minuten

Aan de slag

	Activiteit	Screenshot	Duur
6	<p>Introduceer kort en klassikaal het onderdeel Aan de slag.</p> <p>Bij Aan de slag gaan leerlingen het fictieve personage Tiffany helpen bij het starten van een eigen kapperszaak.</p> <p>Je loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van digibord of computer plus beamer.</p>	 A photograph showing a hairdresser with a tattooed arm using a pink electric shaver and a comb to cut a man's hair. The hairdresser is focused on her work, and the man is sitting in a chair. The background is slightly blurred, showing what appears to be a salon or barbershop setting.	15 minuten

Woorden oefenen

	Activiteit	Screenshot	Duur
7	<p>De leerlingen hebben bij deze module nieuwe woorden leren kennen. Ze leren de betekenis van deze woorden nog beter kennen door ze via een sleeпоefening in de juiste context te plaatsen.</p> <p>Je loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van digibord of computer plus beamer.</p>	<p>WOORDEN OEFENEN</p> <p>Sleep de woorden naar de juiste vakjes.</p> <p>1. Een _____ is iemand die zelfstandig of in samenwerking met anderen, een bedrijf opricht of in stand houdt.</p> <p>2. Wanneer je _____ doet, onderzoek je of er vraag is naar je product of dienst.</p> <p>3. Het document waarin je je bedrijfsidee beschrijft noem je het _____.</p> <p>4. Het _____ is de manier waarop je je geld verdient.</p> <p>5. Met een _____ kun je als minderjarige zonder toestemming van je ouders zakelijke beslissingen nemen.</p> <p>handlichting verdienmodel ondernemingsplan marktonderzoek ondernemer</p>	5 minuten
8	<p>Als afsluiting van de module wijs je de leerlingen nog op het stappenplan 'Een eigen bedrijf beginnen'. Het is ook mogelijk om het stappenplan uit te printen en mee te geven of in de klas op te hangen.</p>	 <p>Een eigen bedrijf starten stappenplan</p> <p>1. Bedenk een bedrijfsidee 2. Bedrijf een onderzoeksgedrag 3. Maak een website 4. Bedenk een bedrijfsnaam 5. Kies een ondernemersplan 6. Bedrijf je in kleine schaal 7. Open een zakelijke rekening 8. Maak een advertentie of 9. Maak je ondernemersplan 10. Maak klanten</p>	Buiten lestijd